

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието и храните
Център за оценка на риска
по хранителната верига

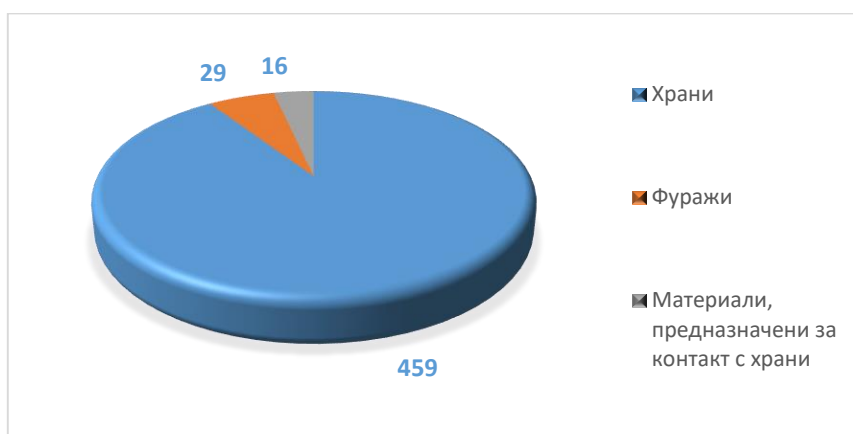

Анализ на данните от Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи за периода: 01.12 – 31.12.2025 г.

Системата за бързо предупреждение за храни и фуражи (RASFF) е основен механизъм на Европейския съюз за защита на общественото здраве чрез навременен обмен на информация при установяване на рискове, свързани с храни, фуражи и материали, предназначени за контакт с храни. Съгласно Регламент (ЕС) 2019/1715¹, системата RASFF е част от Информационната система за управление на официалния контрол (IMSOC) и функционира чрез електронната платформа iRASFF², която осигурява структурирана, правно регламентирана комуникация между компетентните органи на държавите членки и институциите на ЕС.

Прегледът на данните, получени от RASFF системата за периода 01.12 – 31.12.2025³ г., показва, че са валидирани от ЕС общо **504 нотификации**, разпределени както следва:

- **Храни:** 459 нотификации;
- **Фуражи:** 29 нотификации;
- **Материали, предназначени за контакт с храни:** 16 нотификации (Фиг. 1).

Фигура 1. Брой нотификации за периода от 01.12 – 31.12.2025 г. по отношение на разпределението по групи

През м. декември се отбелязва лек спад на общия брой нотификации в сравнение с м. ноември (от 513 на 504), като понижението се наблюдава основно при нотификациите за храни.

¹ Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/1715 на Комисията от 30 септември 2019 година за определяне на правила за функционирането на системата за управление на информацията относно официалния контрол и нейните компоненти (Регламент за IMSOC), (ОБ L 261, 14.10.2019, pp. 37–96)

² iRASFF е електронна платформа на ЕС за бърз обмен на информация между компетентните органи при установяване на рискове, свързани с храни, фуражи и материали за контакт с храни.

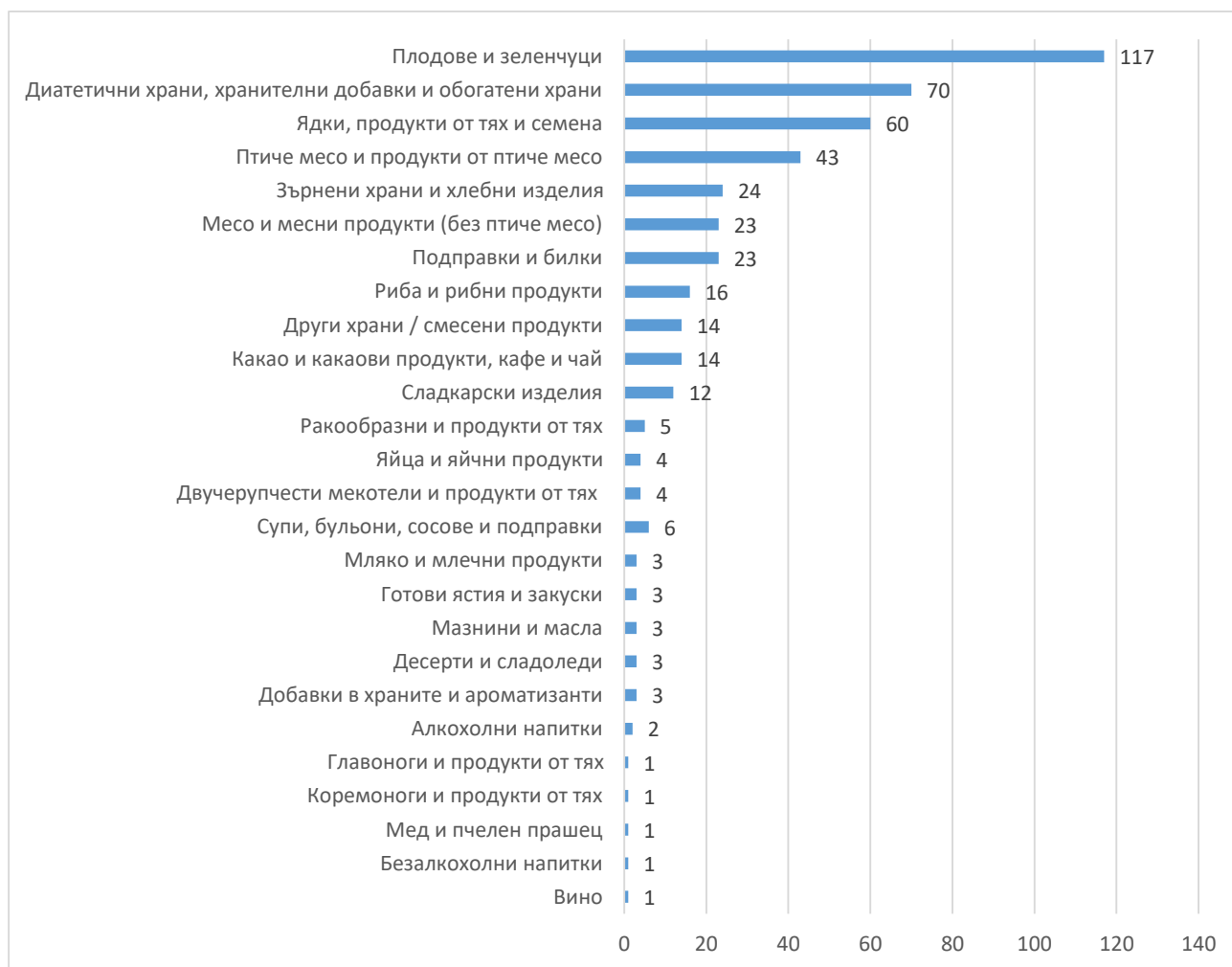
³ Посочените данни са генерирани от системата към дата 06.01.2026 г. и следва да се тълкуват като текущо състояние на информацията, предвид нейния динамичен характер и възможността за промени в резултат на последващи действия и развитието на мерките, предприети по съответните нотификации.

1. Храни

От общо 459 уведомления, 196 са класифицирани като случаи със сериозен риск, 95 – като потенциално сериозни, 116 – с потенциален риск, при 51 – рискът не е сериозен, а при 1 случай е установено, че няма риск. По вид уведомленията се разпределят както следва: 113 предупредителни нотификации, 155 нотификации за недопуснат внос, 108 нотификации за насочване на вниманието, 81 нотификации за проследяване и 2 уведомления за несъответствие.

През месец декември 2025 г. анализът на нотификациите в системата RASFF показва, че най-висок брой сигнали се регистрират в категорията „Плодове и зеленчуци“ (117), като се запазват нивата, наблюдавани през ноември. Висок остава и броят на нотификациите при „Диетични храни, хранителни добавки и обогатени храни“ (70), като се отчита леко намаление спрямо предходния месец. Същевременно при „Ядки, продукти от тях и семена“ (60) се наблюдава увеличение в сравнение с ноември (49), което показва засилване на идентифицираните рискове в тази група продукти.

Сред храните от животински произход през декември се откроява ръст на нотификациите в категорията „Птиче месо и продукти от птиче месо“ (43), което представлява значително увеличение спрямо ноември (21). За разлика от това, при „Месо и месни продукти (без птиче месо)“ (23) и „Риба и рибни продукти“ (16) се отчита намаление на броя на сигналите спрямо предходния месец. Като цяло данните за декември 2025 г. потвърждават широкия спектър от рискове по веригата на храните и подчертават необходимостта от устойчив, систематичен и целенасочен контрол (Фиг. 2).

Фигура 2. Брой нотификации за периода от 01.12 – 31.12.2025 г. по категории храни

Високият брой нотификации, отчетен през м. декември при категории като плодове и зеленчуци, диетични храни и хранителни добавки, както и ядки и семена, следва да се разглежда в контекста на тяхното широко потребление, интензивна международна търговия и прилагането на засилен официален контрол, а не като индикация за повишен риск за потребителите.

Данните отразяват ефективното функциониране на системата RASFF и своевременното идентифициране на несъответстващи продукти, което позволява предприемането на навременни мерки и недопускането им на пазара.

В този смисъл анализът за декември потвърждава, че механизмите за контрол по хранителната верига работят надеждно и допринасят за поддържането на високо ниво на защита на здравето на потребителите.

През отчетния период анализът на нотификациите в системата RASFF потвърждава **доминиращата роля на химичните опасности, като микотоксините** продължават да заемат водещо място сред установените несъответствия. Най-често докладваните замърсители са афлатоксини (B1 и сумарно) и охратоксин А, концентрирани основно в категории „Плодове и зеленчуци“ и „Ядки, ядкови продукти и семена“. Преобладаваща част от сигналите са свързани със сушени смокини, шамфъстък, лешници и фъстъци, като продуктите с произход от Турция са докладвани най-често, следвани от САЩ, Грузия и Аржентина.

Постъпилите нотификации, свързани с **остатъци от пестициди** са 76 като броят им се е увеличил спрямо предходния месец. От тях 30 са със „сериозен риск“, 23 – „потенциално сериозен“, 16 – „потенциален“, 6 – „не е сериозен“ и при 1 – „няма риск“. Информациите за насочване на вниманието са 13, а нотификациите за недопуснат внос са 31. През разглеждания период са регистрирани 16 предупредителни нотификации и 16 информации за последващи действия.

Както и през предходните месеци най-засегнатата категория е „Плодове и зеленчуци“ (52) – най-често регистрираните продукти са пипер, грозде, фасул, мандарини и ягоди. В „Билки и подправки“ има 7 нотификации, в „Зърнени храни и хлебни изделия“ – 6 нотификации. В останалите категории са регистрирани единични случаи, което показва значително по-ниска честота на установените несъответствия.

Установени са 56 активни вещества, от които 36 неразрешени в ЕС. Най-чести са: хлорпирифос (21), ацетамиприд (13), ламбда-цихалотрин, оксамил и циперметрин (4), както и група вещества с по 1, 2 и 3 установявания. Данните показват значителен дял на сериозните нарушения и разпространение на неразрешени пестициди в широк набор от продукти.

През периода са подадени нотификации за замърсени продукти от 32 държави. Най-често засегнатите от пестицидните остатъци са стоки от Индия (10), Турция (9), Египет (6) и Бразилия и Гърция по (5).

Тежките метали продължават да представляват сравнително ограничен дял от нотификациите за химични опасности през декември, като най-често са установявани кадмий и олово. Те са идентифицирани в различни хранителни продукти, включително калмари, авокадо, шоколад, подправки, домати, говеждо месо, както и трюфели.

Освен химичните рискове, през м. декември 2025 г. се запазва високият дял на нотификациите, свързани с **биологични опасности**, като водещ патоген остава *Salmonella spp.*, с ясно изразено доминиране спрямо останалите микроорганизми и с леко повишена честота в сравнение с ноември. След нея по значимост се нареждат *Listeria monocytogenes* и *Escherichia coli*, чието присъствие остава относително стабилно между двата месеца. Най-често засегнатите продуктови групи са птиче месо и продукти от птиче месо, месо и месни продукти, както и морски дарове, което потвърждава установените тенденции от предходния месец. Нотификациите през декември са концентрирани основно в продукти с произход от Полша, Франция, Нидерландия и Румъния, което отразява засиления официален контрол и

ефективното функциониране на системата RASFF при своевременното идентифициране и ограничаване на микробиологичните рискове.

Нотификациите, свързани с неразрешена употреба на нови храни и/или нови хранителни съставки, както и тези за неправилно етикетирани алергени, представляват значително по-малък дял от всички регистрирани опасности, но също са от голямо значение за безопасността на храните и изискват наблюдение и контрол.

Анализът на разпределението на нотификациите в системата RASFF за м. декември 2025 г., фокусиран върху страната на произход на продуктите от група „Храни“, показва сходна структура спрямо м. ноември, но с известни промени. Най-голям брой нотификации са регистрирани за Турция (66), като броят на нотификациите е почти непроменен спрямо предходния месец. Следват Съединените американски щати (34), при които се отчита намаление в сравнение с ноември, Нидерландия (24) и Полша (30), като при Полша се наблюдава увеличение на броя на сигналите. Като цяло разпределението на нотификациите по страни през декември отразява динамиката на международната търговия с храни и последователното прилагане на официалния контрол в рамките на системата RASFF.

2. Фуражи

През анализирания период са регистрирани 29 нотификации, сравним брой с предходния месец. Водещ риск остава *Salmonella spp.*, с 16 регистрирани случая в различни видове фуражи и храни за домашни любимци. Освен микробиологичните замърсители, сред нотификациите се отчитат и химични замърсители като афлатоксин В1, цианид и остатъци от пестициди, както и нарушения в етикетирането. Най-често засегнати по произход са Белгия и Обединеното кралство. От общия брой нотификации, 4 са с най-висока степен на риск (сериозни), а 17 са с потенциално сериозен риск, което подчертава необходимостта от засилен контрол и превантивни мерки за гарантиране на безопасността в хранителната верига.

3. Материали, предназначени за контакт с храни

Прегледът на регистрираните нотификации за несъответствия при материали, предназначени за контакт с храни, показва, че и през декември основните рискове се дължат на химични замърсители, като тенденциите са сходни с тези от предходния месец. Установява се миграция над допустимите нива на първични ароматни амини, формалдехид и тежки метали. По произход доминира Китай с 9 нотификации. Разнообразието и тежестта на рисковете подчертават необходимостта от засилени контролни мерки и стриктно спазване на стандартите за безопасност на материалите за контакт с храни.

4. Нотификации свързани с България

През разглеждания период в системата RASFF е регистрирана една нотификация, при която България е посочена като страна на произход и във връзка с установени несъответствия, засягащи безопасността на храните. Нотификацията е свързана с неразрешена нова храна (екстракт от мухоморка).

Нотификациите от системата RASFF, свързани с България като страна на произход се предоставят незабавно на националните институции за проследяване и предприемане на мерки, като информацията може да се допълва или коригира в хода на разследванията, тъй като обменът на данни по системата е динамичен и зависи от техния напредък.

През декември България е подала 19 нотификации в системата RASFF, свързани със несъответствия при внос – основно от Турция (12), Грузия (6) и един случай от Иран.

Основните несъответствия включват:

- Превишаване на допустимите нива на микотоксини, като афлатоксини и охратоксин А, в лешници, фъстъци и сушени смокини;

- Превишаване на допустимите нива на остатъци от пестициди в преснен пипер и домати, включително фостиазат, флониламид, форметанат, индоксакарб и ацетамиприд;
- Превишаване на допустимите нива на пиролизидинови алкалоиди в сушен риган.

Всички нотификации са от типа „недопуснат внос“, което показва, че официалният контрол действа ефективно в съответствие с приложимите законодателни изисквания и предотвратява разпространението на несъответстващи или рискови хранителни продукти на пазара.

Турция продължава да е водеща по брой регистрирани несъответствия, което може да се обясни с географската близост до България, интензивния транзит на стоки през страната и засиления граничен контрол, който увеличава вероятността за откриване на несъответствия.

Настоящият документ е обобщен аналитичен преглед, изготвен от Центъра за оценка на риска по хранителната верига (ЦОРХВ) въз основа на публично достъпни данни от системата RASFF. Данните имат информационен характер и не представляват контролна мярка или правно обвързващо становище.

Източник:

European Commission, RASFF Window, <https://webgate.ec.europa.eu/rasff-window/screen/search>

Други научни становища и актуална информация в областта на Анализа на данните, получени от системата за известяване за храни и фуражи (RASFF), както и оценка на риска по цялата хранителна верига може да намерите на сайта на Центъра за оценка на риска по хранителната верига:

<http://corhv.government.bg/> <https://corhv.government.bg/Анализ-на-данните-от-системата-за-бързо-предупреждение-за-храни-и-фуражи-rasff--c-82>

Изготвил:

Дирекция „Оценка на риска по хранителната верига“, ЦОРХВ

Дата: 06.01.2026 г.